

9 Karel Pelz (1845–1908)

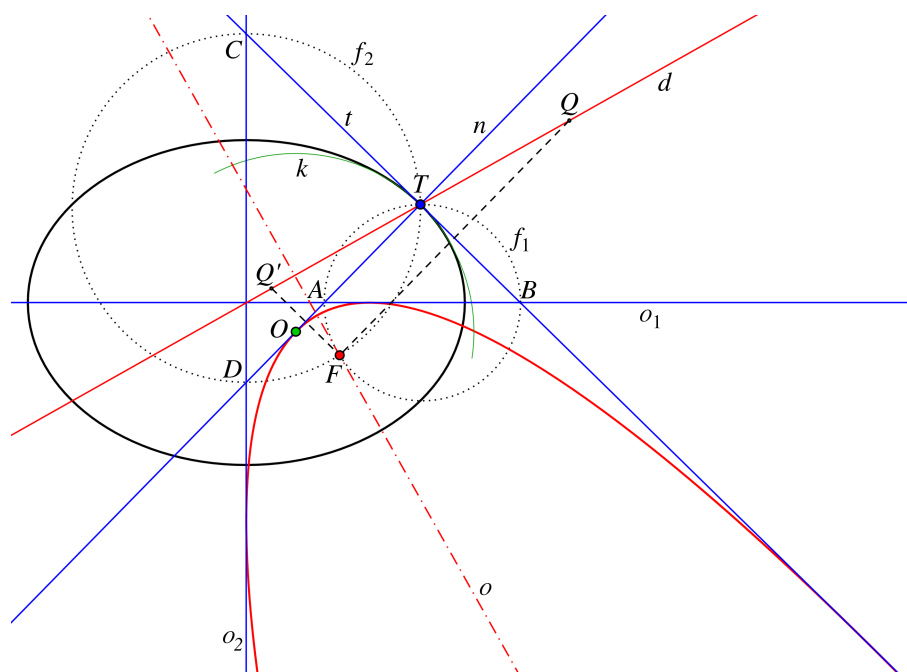
Kdy, kým a za jakým účelem byla vytvořena axonometrie?

Jak spolu souvisí trojhran a zadání pravoúhlé axonometrie?

Čím je určena kosoúhlá axonometrie?

- absolvoval technické studium v Nj i Čj, 1870–1875 asistent DG na německé technice v Praze, pedagog na německých reálkách; 1876 habilitace na technice ve Štýrském Hradci (Graz), 1878 mimořádný (1881 řádný) prof. DG tamtéž
- 1896 jmenován (na základě konkurzu) profesorem DG na české technice v Praze
- sepsal přes 30 vědeckých prací, ceněno v zahraničí; teorie křivek (spec. kuželoseček) a ploch, středové promítání, osvětlení, axonometrie
- výuka na české technice v Praze
 - zjednodušení sylabu:
 - Promítání orthogonální, orthogonální a klinogonální axonometrie, promítání centralné. Konstruktivní teorie technicky důležitých ploch.
 - dochovány litografované přednášky
 - hodinová dotace 5/10, 5/10 pro původní odbory; 5/6, 0/0 zemědělsko-technické oddělení a kurz pro zeměměřiče
 - od roku 1900/1901 snížení základní přednášky na 5/6, 4/6, ale stejný syllabus
 - od poč. 20. stol. zavádění paralelek, pomáhají asistenti (od r. 1869 dvě, od r. 1904 tři asistentická místa)
 - od r. 1906 zavedeno kótované promítání, vypuštěna šikmá axonometrie
 - 1907 systemizována druhá stolice deskriptivní geometrie
- příspěvky K. Pelze k axonometrii
 - zjednodušení konstrukcí RA – 4 články z let 1880–1885
 - zadání RA axonometrickým trojúhelníkem (dk. jednoznačnosti)
 - zpracováno v učebnici R. Schüssler: *Orthogonale Axonometrie, ein Lehrbuch zum Selbststudium* (Leipzig, Berlín, 1905)
 - zefektivnění konstrukcí prováděných přímo v RA – vliv na další rozšíření RA
 - důkaz základní věty kosoúhlé axonometrie

- (Steiner-)Pelzova parabola: *Tečna a normála v libovolném bodě T [středové] kuželosečky spolu s osami této kuželosečky určují parabolu, jejíž dotyčný bod s normálou je středem křivosti původní kuželosečky v bodě T .*

Co víte o životě a díle K. Pelze? Čím přispěl K. Pelz k rozvoji axonometrie?

Jak zní základní věta kosoúhlé axonometrie?

Co je „Pelzova parabola“?